

SOPRON MEGYEI JOGÚ VÁROS
EGYESÍTETT BÖLCSŐDÉK
BÓBITA BÖLCSŐDE
SZAKMAI PROGRAMJA

Általános információk:

A gyermek intézmény neve: SMJV Egyesített Bölcsődék
Bóbita Bölcsőde

A bölcsőde címe: 9400 Sopron, Király Jenő u. 1.
Tel: 99/ 311-074
Email: soproni.bobita@gmail.com

A bölcsőde alapításának éve: 1972

Férőhelyek száma: 66 férőhely

A bölcsőde fenntartó szerve: Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata.

Bölcsődénk szakmai alapprogramja:
Környezetvédelem és természetvédelem

A szakmai programunk alapjául szolgáló dokumentumok

- az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata,
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól,
- az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról,
- 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról,
- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 369/2013.(X24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről,
- 2015.évi LXIII. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról, az 1997. évi XXXI. törvénynek módosítása,
- a pszichológiai és a pedagógiai kutatások eredményei,
- az első életéveknek a későbbi fejlődés szempontjából is meghatározó szerepének elismerése,
- a bölcsődei nevelés-gondozás története alatt felhalmozott emberi és szakmai értékek, ezeken belül is hangsúlyozottan a bölcsődei nevelés-gondozás minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai c. kiadvány (NCSSZI 2012), valamint a módszertani levelek, útmutatók, ajánlások,
- a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata.

Ezeknek, az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése a kisgyermeknevelő nevelő - gondozó munkájának minimum követelménye.

„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” keretet ad a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás keretein belül a 0-3 éves korosztály ellátására vonatkozó szakmai standardok és a bölcsődei nevelés-gondozás egyes területeihez kapcsolódó módszertani javaslatok kidolgozásához.

Soproni Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődék Bóbita Bölcsőde Szakmai Programját a „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szint dokumentuma figyelembevételével dolgoztuk ki. Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig intézményünk szakmai önállóságát, a családok és a fenntartók elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez való igazodást.

1. Éves programunk célja

Olyan gyermekek nevelése, akik a környezet- és a természetvédelem iránt fogékonyak, érdeklődők, érzékenyek, tenni akaróak legyenek.

Fontos, hogy a családokat megismertessük az egészség megőrzésének jelentőségére, felismerésére, illetve a családok egészséges életmódbeli szokásainak befolyásolása, amely a gyermek életmódjának meghatározója.

A nevelés – gondozás során arra törekszünk, hogy kialakuljon a gyermek egészséges életviteligénye, az egészség megőrzéséhez szükséges szomatikus, pszichikus, mentális és szociális szokásai, készségei, képességei.

Az általunk nevelt kisgyermek majdan felnőve környezettudatos, a természeti, és épített környezetünket féltőn óvó, védő felnőtté válhassanak. Úgy gondoljuk, hogy ezt a szemléletet korán kell elültetni a kisgyermekben, hogy a későbbiek folyamán ez az életük szerves részévé válhasson. Hiszen: “ A Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön”.

Az általunk gondozott, nevelt gyermekeket a természet szeretetére tanítjuk, felkeltjük érdeklődésüket a környezet iránt, megtanítjuk őket annak tiszteletére, védelmére. A gyermekek közvetlenül is megtapasztalhatják a természet sokszínűségét, formagazdagságát. Mintaadással elősegítjük annak fejlődését, hogy a gyermekekben belső igénnyé váljon a környezet megóvásának feladata.

Mindezeket a napi tervezett programjainkon keresztül játékosan, játékon keresztül érjük el, az életkori sajátosságaiknak, illetve az évszakok változásainak megfelelően.

A napi tervezett foglalkozásainkban beépítve, egy-egy foglalkozáshoz kötve megemlékezünk ünnepeinkről, ünnepkörökről, a természet és a környezetvédelem fontosabb, a gyermekek számára is érthető világnapjairól /Földnapja/. Arra törekszünk, hogy a gyermekek a szerzett ismereteket felhasználják, játékaik során fejlődjen beszédük, kifejezőképességük, érzelmileg gazdagodjanak. A gyermekek a tevékenység, cselekvés közben ismerik meg a világot, mely nagyobb teret biztosít a gyermeki aktivitásnak, önállóságnak.

A bölcsődés gyermek természetes módon vonzódik a környezetéhez, spontán érdeklődése, kíváncsisága, megismerési vágya készteti arra, hogy maga keresse a tapasztalási lehetőségeket. Érzelmei mélyen áthatják cselekvéseit. Ezt az állapotot tudatosan használjuk ki a környezettudatos szemléletre nevelés során. Tevékenységek végzése közben rávezetjük a gyermekeket, hogyan tanulják meg a természetet látni, folyamatában megfigyelni, felfedezni.

Megértetjük a gyermekkel, hogy a természet gondozása, tisztántartása gondozottabbá tétele, egészségesebbé teszi őket is, akik benne élnek. Az utánpótlás során elsajátítják a kisgyermeknevelő környezetvédő magatartását.

Bízunk abban, hogy a közös tevékenységek során átélt élmények elmélyítik és megalapozzák, hogy a természet szeretete maradandó értéként beépüljön személyiségükbe és gyermekeink környezetüket tisztelő felnőttekké váljanak.

2. Személyi feltételeink

A személyi feltételek adottak a programunk eredményes megvalósításához. A szakdolgozói létszám a rendeletben előírtaknak megfelel.

- 1 fő bölcsődei részlegvezető
- 12 fő kisgyermeknevelő, mindenki szakképzett, 6 fő főiskolai végzettséggel rendelkezik.

A fizikai létszám a minimum követelményeknek és az elvégzendő feladatokhoz igazodik:

- 3 fő technikai dolgozó,
- 1 fő szakácsnő,
- 3 fő konyhai dolgozó.

3. Tárgyi feltételeink

Bölcsődénk épülete és berendezése a biztonságos szakmai munkához megfelelő. 66 férőhelyes bölcsődénk a város központjában található, amely 1972-ben került átadásra. Jelenleg három gondozási egységgel működünk. A harmadik egységet gondnoki lakásból alakították ki, amely áll egy csoportszobából, gyermekfürdőből és átadóból. A másik két egységünk is külön bejáratúval rendelkezik, ahonnan a gyermekkocsi tároló, átadó, fürdő és két csoportszoba közelíthető meg. Szobáinknak közvetlen kapcsolata van a terasszal és a játszóudvarokkal. A két játszóudvarunk kiválóan biztosítja a szabad mozgást, és a szabad levegőn való tartózkodás lehetőségét. Téli hónapokban só szobánk biztosítja a gyermekeink számára a légúti megbetegedések megelőzését. A gyermekek hetente két alkalommal 20-30 percet tartózkodnak itt. Bölcsődénkben alakítottunk ki egy fejlesztőszobát, ahol a fejlesztésre szoruló gyermekekkel egyénileg foglalkozhat a fejlesztő vagy gyógypedagógus. Csoportszobáink berendezése között található régi és új bútorok, valamennyi megfelel a gyermekek életkori sajátosságainak. Gyermekszobáinkban játéksarkok vannak kialakítva melyek, biztosítják a nyugodt játék feltételeit. A játékpolicokon mindenféle tevékenységhez

szükséges eszközök vannak elhelyezve. Szobáink díszítése hangulatos a kisgyermeknevelők kreativitását, egyéniségét tükrözik. Intézményünk saját konyhával rendelkezik, valamint a mosás, vasalás is helyben történik.

4. Bölcsődénk és gyermekképünk

Pedagógiai alapelveinknek megfelelően azon fáradozunk, hogy minden hozzánk járó gyermeknek derűs, nyugodt, biztonságot nyújtó, jó légkört biztosítsunk. A szülői ház nevelését – azzal jó, folyamatos, naprakész kapcsolatot tartva – egészítjük ki. Sok gyermek esetében a bölcsőde az első családon kívüli szocializációs közeg, ezért fontos feladatunk bensőséges, pozitív érzelmi kapcsolatok kialakítása.

A gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet nagy jelentőséggel bír. Kisgyermeknevelőink jól képzettek, nyitottak az újdonságokra. A bölcsődei korosztály nevelésében nagyon fontos a nevelők személyisége, személyes példaadása. A csoportszobák esztétikusak, jól tükrözik a kisgyermeknevelők egyéniségét, kreativitását.

A kisgyermek fejlődő személyiségét nem csak genetikai tényezők, hanem az őt körülvevő környezeti hatások együttese határozza meg. Fontosnak tartjuk a szükségleteit kielégítő, egyéni fejlődését elősegítő gondoskodás, nevelés, az optimális személyi, és tárgyi környezet biztosítását. Az életkoruknak megfelelő játékeszközöket, elegendő helyet, időt biztosítunk az egyes tevékenységformákhoz.

A kisgyermek számára a játék alapvető létforma, legfőbb élményforrás, személyiségfejlesztésének színtere, a készség és képességfejlesztés leghatékonyabb módja.

A gyermek felfedező hajlama, kíváncsisága, tevékenységi vágya, a felnőttekhez való hasonlítás igénye, szocializációs indítékai a pszichikus szükséglet rangjára emelik a játékot. A játék sokoldalúan fejleszti a gyermeket, játéktevékenysége közben fedezi fel, ismeri meg környezetét, ismeri fel önmaga lehetőségeit és korlátait. E tevékenység közben jönnek létre gondolkodási tevékenységének első formái, fejlődik emlékezete, fantáziája, gazdagodik érzelmvilága, erősödik akarata, kitartása. Fejlesztőhatással van a játék a nagy és finommozgásokra, a figyelemre, a megfigyelőkészségre.

A ritmikus mozgás, a dal, és a játék együttes jelenléte önfeledt, együttes játékra ad lehetőséget. Ezzel a komplex élménnyel segítjük a gyermek értelmi képességeinek fejlődését is, mint az érzékelés, észlelés, gondolkodás, emlékezet, megfigyelőképesség, figyelem. Fejlesztjük alkotó fantáziáját és önálló játék iránti vágyát.

A játék során segítjük a szocializációt is, mivel a játékban megjelenő szokások és szabályok alakítják a közösségben fontos, helyes viselkedési formákat is, mint a türelem, a kitartás, az alkalmazkodás.

A dalos-mozgásos játékok mozgásformái kedvező lehetőséget adnak a gyermekek mozgáskészségének fejlesztésére, annak tökéletesítésére, a térben való tájékozódás gyakorlására, fejlesztik belső ritmusát, ritmusérzékét.

Célunk a szabad játék minél gazdagabb feltételeinek biztosítása, pedagógiai szakértelemmel való támogatása indirekt módszerekkel a kisgyermek optimális személyiségfejlődésének biztosítása érdekében, az együttműködés kiszélesítésével, a szülők szemléletének formálásával.

5. Tevékenységi formáink

1. Környezeti nevelés:

A környezet megismerése iránti vágy már a gyermek születésének pillanatától jelen van. A gyermeki jellemzők: a rácsodálkozás, a közlési vágy, az érzelmi fogékonyság a természet szépségeire, az élővilág jelenségeire mind kedvez a tevékenységeken keresztül történő tapasztalatszerzésnek. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodásához, tájékozódásához szükségesek. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz. A környezet megismerése során a gyermek tapasztalatokat szerez az őt körül vevő tárgyak, jelenségek, dolgok formai és mennyiségi jellemzőiről. A környezeti nevelés már a családban indul, e korai életszakaszban alakulnak ki. A hagyományok őrzése kapcsolatban van a természettel, az évszakokkal, az évszakonként ismétlődő tevékenységekkel. Kisgyermeknevelőink az évszakokhoz kapcsolódóan ismertetik meg a gyermekekkel a hagyományokat, melyek során a különböző élményalapú, változatos tevékenységeken keresztül megfigyelhetik a természet változásait is, megismerkedhetnek az őket körül vevő világgal. Alkalmi megbízások – télen a madarak etetése, tavasszal a virágok ültetése, őszi lehulló levelek gyűjtése, szelektív hulladékgyűjtés - közben még jobban elmélyül a gyermekekben a természetszeretete, a szép környezet iránti igény, és az hogy maguk is képessé váljanak az környezet ápolására.

Célunk, hogy a gyermek a környezeti nevelésben - életkorának megfelelő szinten – minél több mozgásos és érzékszervi tapasztalatot szerezzen az őt körülvevő természeti és társadalmi

környezetből, fejlődjön tapasztalatok által a gondolkodása. Környezeti nevelésben célunk megvalósítani a környezeti kultúra megélését, átadását, kialakítását, amely magába foglalja az élő és élettelen természeti környezetünkkel való harmonikus együttélést. Ez jelentkezik az életmódban, gondolkodás- és viselkedésmódban, szokás- és értékrendszerben.

2. Mese-vers, anyanyelvi nevelés:

A mese élmény, alapvető lelki szükséglet a gyermek számára. A gyermekre a mesének rendkívül nagy a pszichológiai hatása. A mese hallgatása közben a gyermek kilép a valós világból és képzeletével – kettős tudatával – átlép a mese világába, ahol pozitív és negatív élményeket egyaránt átél, felszínre kerülnek érzelmei és indulatai. A mesei élmények többszöri átélése lehetővé teszi számára az élmények újbóli átélését, az önálló fantázia működését, a belső kép kialakulását, érzelmi, értelmi és etikai képességek fejlődését. A versek, mondókák, dúdoló is a személyiségfejlesztés fontos eszközei. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket adnak. Fontos feladatunk a gyermekkel anyanyelvünk szépségét éreztetni. Bölcsődénkben az irodalmi nevelésben megjelenik a dramatizálás, bábozás is. A mese, vers, mondóka anyagát zömmel a népköltészetből választjuk ki.

Célunk, hogy a gyermek lételemén, a mesén, mondókán, versen keresztül minél több érzelmi élményt nyújtsunk, mely a gyermek érzelmein keresztül beépül ízlésvilágába, ezáltal megalapozódjon a gyermek kulturális anyanyelve.

3. Ének-zenei nevelés:

Bölcsődénkben a zenei nevelésnek meghatározó eszköze az ének, énekes játékok és a mondóka, hangszerek használata. A mondókák, népdalok hozzátartoznak az emberek mindennapjaihoz.

Minden alkalomnak meg van a maga dal - és szokásrendszere. A kisgyermeknevelők népi mondókák, játékok, dalok szövegén, ritmusán s a hozzájuk tartozó mozgásokkal keltenek egységes érzelmeket, élményt a gyermek számára. A szakemberek jól tudják, hogy a gyermekkori zenei nevelés hatásai meghatározzák a gyermek egész életének zenei érdeklődését, fogékonyságát. Ezért nem mindegy, hogy mit tanítunk neki, mit játszunk vele és milyen zenei készségeket alakítunk ki. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A zenehallgatás anyagának megválasztása a kisgyermeknevelő zenei kultúrájától függ. Az anyagot zömmel népdalok alkotják.

A zene közvetlenül váltja ki az érzelmeket a gyermekben, ezért elengedhetetlen része a nevelésnek, jelen van a nap bármely szakában, ezáltal kiváló alapot is teremt a képességfejlesztéshez.

Célunk a zene iránti érdeklődés felkeltése, mely által kialakulnak a gyermek zenei élmények befogadásához szükséges képességei, zenei ízlés és mozgáskultúra formálása.

4. Testnevelés, mozgásos játékok:

A bölcsődébe kerülő gyermekek a mozgás segítségével tapasztalják meg önmagukat, a körülöttük levő személyi, tárgyi világot. Mindezek fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, egyensúlyozás, dobás) és testi képességeit. Hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett nagy- és kismozgások kialakulásához, a gyermek egész személyiségének alakításához, formálásához. Jelentős hatással van a gyermek értelmi képességeire, egészségére, érzelmi, szociális fejlődésére. Kedvezően befolyásolja a gyermeki szervezet növekedését, ellenálló képességét, fontos szerepe van az egészség megőrzésében, megóvásában és az egészséges életmódra nevelést is elősegíti. Amellett, hogy segíti a mozgáskultúra fejlődését, elősegíti a térben való tájékozódást.

A kisgyermeknevelőink minden gyermek számára lehetőséget biztosítanak a játékos mozgásoknak, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben és a szabad levegőn, eszközökkel vagy a nélkül.

Célunk a gyermek testi képességeinek sokoldalú, harmonikus fejlesztése. A gyermek egészségének megőrzése, megóvása. A gyermek mozgástapasztalatainak bővítése és természetes mozgásigényének kielégítése.

5. Vizuális nevelés:

A vizuális tevékenység a művészeti nevelés körébe tartozik, mely érzékszerveken, érzelmeken átható folyamat. A gyermek fogékonysága által minden őt körülvevő környezeti ingerre érzékenyen reagál. A gazdagon megélt tevékenységek, rácsodálkozások megtanítják a gyermeket a szép élvezetére. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

A változatos cselekvéseken keresztül biztosítjuk a gyermek alkotókészségének, fantáziájának csiszolódását, mely által fejlődnek értelmi képességei is. A természetes anyagok sokrétű lehetőséget nyújtjuk a manuális tevékenységek gyakorlására. Fontos feladatunk a környező valóság megfigyelésének, a természeti szépségek észrevételének képességét alakítani, mely segíti a vizuális funkciók (szín, forma, alak észlelés) fejlődését.

Célunk az életkornak megfelelő vizuális tapasztalatok nyújtásával, sokszínű összetett tevékenységek biztosításával a gyermek váljon képessé a képi, térbeli megjelenítésre. Az ábrázoló tevékenységgel az örömteli cselekvés biztonságos önkifejezés elérése.

6. Bölcsődék kapcsolatrendszere

Együttműködünk az Egyesített Bölcsődék Igazgató Asszonyával, Szaktanácsadóival, a tagintézményekkel, az Egyesített Bölcsődék Fenntartójával. Folyamatosan törekszünk jó kapcsolatot kialakítani a szülőkkel, az intézményekkel, a nevelőmunkánkat segítő szakemberekkel. Mindezt a kapcsolattartás rendszerességével, naprakészségével, pontos információk cseréjével valósítjuk meg.

1. Bölcsőde - Család kapcsolata:

Az igények és elvárások feltérképezésével, jó partnerkapcsolatokat, valamint hatékony együttműködést alakítunk ki. Az intézményben folyó nevelőmunkánkról rendszeres az információáramlás (szülői értekezlet, szülői beszélgetések, üzenő füzet, családlátogatás, családi nap, kirándulás, nyílt nap, ünnepek, stb.) a bölcsődék és a szülők között.

2. Bölcsőde – Óvoda kapcsolata:

Fontosnak tartjuk, hogy az átmenet a bölcsődéből az óvodába ne okozzon érzelmi megrázkódtatást a gyermekek számára. Ezért fontosnak tartjuk a két intézmény gyermekközpontú szemléletén alapuló folyamatos, jól összehangolt tájékoztatást. A kisgyermeknevelők, és az óvónők közötti kapcsolat figyelembe veszi a gyermekek egyéni tulajdonságait. Mindkét fél közösen felelős az átmenet fokozatosságának megvalósításáért.

3. Bölcsőde - Sopron és Környéke Család és Gyermekegészségügyi Ellátás Intézet kapcsolata

A szociálisan hátrányos helyzetű, illetve a rendezetlen családi körülmények miatt veszélyeztetett gyermekeket helyzetének javítására törekszünk.

4. Bölcsőde – Korai Fejlesztő és Gondozó Szakszolgálat:

Az Egyesített Bölcsődék és a Pedagógiai Szakszolgálati Központ Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő és Gondozó Szakszolgálat között megállapodás jött létre, ami biztosítja heti egy alkalommal a bölcsődében történő fejlesztést, azon gyermekek számára,

akiknek fejlődése megkívánja. Ez a szülők - a munkából való hiányzás tehermentesítését nagymértékben segíti.

Hatékonyan, összehangoltan működünk együtt a pszichológiai, gyógypedagógiai segítséget igénylő gyermekek érdekében.

5. Bölcsőde – Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar:

Bölcsődénk terepintézményként működik. A Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar csecsemő- és kisgyermeknevelő BA hallgatóit fogadjuk.

Kisgyermeknevelőink tereptanárként legjobb tudásuk szerint foglalkoznak a bölcsődénkben gyakorlaton lévő /Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA/ tanulókkal, valamint lelkiismeretesen készítik fel őket a gyakorlati vizsgára.

„A szeretetünk kifogyhatatlan,
A türelmünk határtalan,
A gyermek játékossága bennünk van,
A mosoly, a simogatás mindig nálunk van!”

Kormis Mihály

Sopron, 2015. augusztus 31.

Rózsás Imréné
Bölcsődevezető